

Název a adresa školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace, Praskova 399/8, Opava, 746 01
Název operačního programu:	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, oblast podpory 1.5
Registrační číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0129
Název projektu	SŠPU Opava – učebna IT
Typ šablony klíčové aktivity:	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (20 vzdělávacích materiálů)
Název sady vzdělávacích materiálů:	CJ I
Popis sady vzdělávacích materiálů:	Český jazyk I, 1. ročník
Sada číslo:	C–09
Pořadové číslo vzdělávacího materiálu:	12
Označení vzdělávacího materiálu: (pro záznam v třídní knize)	VY_32_INOVACE_C–09–12
Název vzdělávacího materiálu:	Vypravování
Zhotoveno ve školním roce:	2011/2012
Jméno zhotovitele:	Mgr. Šárka Šmehýlová

Vypravování

Vypravování je jazykový projev, který líčí nějaký příběh, sled událostí v jejich logické souvislosti či časové posloupnosti.

Události mohou být vzaty ze života nebo být vymyšleny.

Z hlediska stylové funkce rozlišujeme vyprávění:

- **prosté** – má základní funkci informativní;
- **umělecké** – má základní funkci estetickou.

Vyprávění je založeno na vyprávěcím popisném slohovém postupu.

Kompozice

I. Úvod (seznámení s dobou příběhu, prostředím, postavami, důvodem, proč je příběh vypravován).

II. Vlastní vypravování

1. Expozice (může být v úvodu).
2. Zápletka.
3. Konflikt.
4. Vyvrcholení.
5. Rozuzlení.

III. Závěr (shrnutí, poučení).

Pořadí jednotlivých částí nemusí být dodrženo. Způsob podání je subjektivní.

Jazykové prostředky

Jazykové prostředky jsou rozmanité. K nejdůležitějším patří:

- dějová slovesa;
- přídavná jména;
- synonyma;
- slova a slovní spojení se silným citovým účinkem;
- vyprávění minulého děje přítomným časem;
- přímá řeč;
- krátké jednočlenné věty;
- různé druhy vět, zvláště zvolací.

Praktická část

Na základě uvedené novinové zprávy vytvořte krátké vypravování.

V Tisé na Ústecku se v úterý krátce po poledni udál pokus o přepadení pošty. Maskovaný muž šel za pracovníci pošty, když otvírala dveře. Ta ho ale zahlédla a zabouchla. Muž následně utekl.

Kolem jedné hodiny šla zaměstnankyně pošty otevřít dveře. Když se vracela, zahlédla, jak jde za ní muž v tmavé kombinéze a kukle. Rychle zabouchla dveře a muž se o nic nepokusil a utekl,“ popsala událost ústecká policejní mluvčí Veronika Hyšplerová.

Muž byl vysoký 175 až 180 centimetrů, zavalité postavy, jeho kombinéza prý připomínala oblečení drážních pracovníků. Po muži pátrají intenzivně policisté.

(www.novinky.cz)

Seznam použité literatury

- Martinková, V.: *Český jazyk 1 pro střední školy*. 2. upravené vydání. Praha: Trizonia, 1995. ISBN 80-85573-56-3.
- Sochrová, M.: *Český jazyk v kostce pro střední školy*. 2. vydání. Havlíčkův Brod: Fragment, 1999. ISBN 80-7200-338-0.